

30 ปี 6 ตุลา ปกป้องประชาธิปไตยประชาชน

คอลัมน์ เดินหน้าชน

โดย จฟ้าลักษณ์ ภูเกิด

กระแสการใช้ความรุนแรงตอบโต้กันที่ดำรงอยู่ในสังคมขณะนี้ นับวันจะเพิ่มเติมนัดความเข้มข้นขึ้น จนไม่เปิดทางให้แนวทางสมานฉันท์และสันติวิธีได้แจ้งเกิด

คู่ขัดแย้งที่ประกอบขึ้นเป็นความรุนแรงยังถนัดที่จะกล่าวโทษอีกฝ่ายว่าเป็นต้นเหตุ มากกว่าที่จะมองตนเองและมองลึกไปถึงรากเหง้าของปัญหาที่แท้จริง (ไม่นับผู้มีเป้าหมายให้เกิดความรุนแรงโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบอื่น)

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่เหตุปะทะกันที่สยามพารากอน จนถึงความพยายามที่จะก่อเหตุระเบิดที่เบื้องต้นคาดว่ามุ่งประทุรายต่อนายกรัฐมนตรีเป็นหลัก ทำให้เหตุการณ์วันที่ 6 ตุลาคม 2519 ที่คนไทยเช่นฆ่ากันเองอย่างโหดเหี้ยมกลางใจเมือง ถูกนำมากล่าวเป็นอุทาหรณ์เดือนสติ

เหตุการณ์ 6 ตุลา จึงเริ่มชัดเจนขึ้นในความรับรู้ของคนอีกรุ่น โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 45 ปี ลงมาที่มักจะสับสนอยู่เสมอรหว่าง 2 เหตุการณ์ คือ 14 ตุลาคม 2516 กับ 6 ตุลาคม 2519

ในโอกาสครบรอบ 30 ปีในปีนี้ บุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งเคย "ร่วมสมัย" และมีชะตากรรมร่วมกันในเหตุการณ์ดังกล่าวได้รวมตัวกันจัดกิจกรรมในหลากหลายรูปแบบโดยวางเป้าหมายสำคัญไว้ที่การ "ปกป้องประชาธิปไตยประชาชน" และกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ว่า 4 ข้อคือ "1. ขยายความเข้าใจในข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นการพิทักษ์ปกป้องประชาธิปไตยอันเป็นดอกผลของ 14 ตุลา โดยร่วมมือกับพันธมิตรองค์กรประชาชนทุกภาคส่วนและประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง 2. ถู้อเอาเหตุการณ์ 6 ตุลาเป็นบทเรียนที่สำคัญในสังคมไทย โดยเฉพาะปัญหาการใช้ความรุนแรงที่รัฐกระทำต่อประชาชน 3. เชื่อมร้อยขบวนการประชาธิปไตยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ถึงปัจจุบัน และ 4. เชื้อเชิญบุคคลและองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงาน 30 ปี 6 ตุลาคม"

แม้ 30 ปีผ่านไป ซึ่งตามหลักแล้วข้อเท็จจริงต่างๆ สามารถนำมาเผยแพร่ตรวจสอบได้ แต่ข้อเท็จจริงในเหตุการณ์ 6 ตุลาคมก็ยังคงอยู่ในเงามืด เมื่อขาดข้อเท็จจริงที่จริงแท้มาเป็นพื้นฐาน การถู้อเอาเหตุการณ์นี้เป็นบทเรียนสำคัญของสังคมไทยจึงยังไม่อาจกระทำได้อย่างตรงเป้าหมายและสอดคล้องกับความเป็นจริง

บทเรียน 6 ตุลาจึงมีเพียงมุมของความรุนแรงถึงขั้นโหดเหี้ยมที่ไม่ควรเกิดขึ้นอีกในสังคมไทย

แต่อะไรคือ "เชื้อ" หรือ "ต้นตอ" หรือ "เงื่อนไข" แห่งความรุนแรงในวันนั้น ประเด็นนี้ยังเป็นเรื่องที่พูดคุยกันได้เฉพาะในทีไรโหลฐาน แม้กระทั่งทุกวันนี้

คำถามหนึ่งที่ค้างคาใจมาตั้งแต่ยุคนั้นจนถึงปัจจุบันก็คือ นอกเหนือจากบรรยากาศความรุนแรงที่ปรากฏภาพข่าวบ้านกลุ่มหนึ่งชื่อเข้าไปเช่นฆ่านักศึกษาประชาชนที่ชุมนุมอยู่ในธรรมศาสตร์ด้วยความโกรธและเกลียดชังอย่างสุดสุดทหารตำรวจส่วนหนึ่งเข้าไป "ควบคุมสถานการณ์" ด้วยอาวุธสงครามร้ายแรงตามคำสั่งแล้ว

การสร้างเงื่อนไขหรือกำหนดเกมจากมมมืดเพื่อนำโยงไปสู่ความรุนแรงนั้นๆ นับเป็นความรุนแรงด้วยหรือไม่ หรือจริงๆ แล้วน่าจะแฝงเร้นไปด้วยความรุนแรง ความโหดเหี้ยมและเลือดเย็นยิ่งกว่า

หากย้อนกลับไปทบทวนเหตุการณ์ในช่วง 6 ตุลาคม ไม่ว่าจะเพื่อสรุปบทเรียนเป็นอนุสติสังคมหรือเพื่อสรุปบทเรียนให้แต่ละคนในฐานะปัจเจกคนที่ถูกระงทำมิให้ลืมนัดและหลงประเด็น จะเห็นว่าเหตุการณ์ก่อนนำไปสู่การล้อมปราบเมื่อเข้ามิดของวันที่ 6 ตุลาคม มีการสร้างเงื่อนไขอย่างเป็นขบวนการและมีจังหวะก้าว

เริ่มตั้งแต่การที่จอมพลถนอม กิตติขจร ที่ถูกโค่นล้มในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 จนต้องลี้ภัยไปต่างประเทศ แอบกลับมาในสภาพ "เนรถนอม" เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2519 ต่อมาวันที่ 24 กันยายน 2 ข่างไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ถูกจับแขวนคอที่นครปฐม ขณะออกไปติดโปสเตอร์ด้านกรกลับมาของเนรถนอม วันที่ 4 ตุลาคม เริ่มมีการปลุกระดมให้ลุกเสื่อชาวบ้าน กระทั่งแดง และสมาชิกองค์กร "นวพล" บางส่วนเกลียดชังนักศึกษาที่ "หมิ่นพระบรมเด

ชานภาพ" โดยอ้างว่าการแสดงละครสะท้อนเหตุการณ์ 2 ฆ่าไฟฟ้าถูกแขวนคอมีการนำผู้มีใบหน้าคล้ายองค์รัชทายาทมาแสดงอย่างจงใจ จากนั้นวันรุ่งขึ้นก็มีหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับลงภาพการแสดงละครดังกล่าวและพาดหัวว่า "หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ" อย่างชัดเจน ขณะที่กระแสปลุกความโกรธแค้นก็เข้มข้นขึ้นเป็นลำดับผ่านวิทยุยานเกราะ จนกระทั่งนำไปสู่การปราบปรามในวันที่ 6 ตุลาคม

ไม่นับกรณีที่มีการปูพื้นมาก่อนหน้านั้น เช่น มีพระบางรูปออกมายืนยันว่าชาวมอญนิสิตไม่บาป มีการเสนอในที่ประชุม ครม. ที่มีพรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนให้ข่านักศึกษา 30,000 คนเพื่อชาติ รวมทั้งเสนอให้ออกกฏอัยการศึกเพื่อปราบปรามนักศึกษาประชาชน

หากมองอย่างตัดตอน ความรุนแรงได้เกิดขึ้นชัดเจนในวันนั้น แต่หากมองอย่างเป็นขบวนการ จนทุกวันนี้ก็ยังตอบไม่ได้ว่าใครคือต้นตอความรุนแรงในเหตุการณ์ดังกล่าว แต่ที่แน่ๆ ไม่น่าใช่อำนาจรัฐในขณะนั้นล้วนๆ

เป็นอุทาหรณ์ เป็นบทเรียนและอนุสติเตือนใจได้ไม่น้อยกับสภาวะในปัจจุบัน เพียงแต่มองกลับมม

ในวาระแห่งการจัดงานครั้งนี้ซึ่งจะมีกิจกรรมหลากหลาย ระหว่างวันที่ 5-6 ตุลาคม ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ เพื่อเน้นสื่อถึงคนรุ่นใหม่ให้ยึดมั่นในหนทางแห่งสันติวิธี จำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน จะเป็นคนดลาหรือไม่ใช่ หากมีใจรักสันติและประชาธิปไตยสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการโอนเงินไปหนุนช่วยได้ที่ "กองทุน 30 ปี 6 ตุลา" ธนาคารกรุงไทย สาขามหานคร บัญชีออมทรัพย์เลขที่ 156-0-01565-9 หรือจะเสนอแนะการจัดงานไปได้ที่ 0-2621-8298 หรืออี-เมล October_6_30th@hotmail.com

อาจเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยกันยับยั้งมิให้ความรุนแรงที่ดำรงอยู่เวลานี้พัฒนาไปสู่จุดที่สังคมไทยต้องเจ็บปวดอย่างรุนแรงเช่น 6 ตุลา